

Stručno obrazovanje / srednje škole

Većina mladih ljudi se nakon obaveznog obrazovanja opredjeljuje za škole stručnog obrazovanja. Ko želi studirati na visokoj školi, taj treba položiti maturu na jednoj od srednjih škola (Mittelschule) ili da položi poslovnu maturu u okviru škole za stručno obrazovanje.

Važnost obrazovanja

Dobro obrazovanje i status u poslovnom svijetu su jako bitni u životu. Već i uspjeh u osnovnoj školi je jako važan za dalje mogućnosti u poslovnom svijetu. Nakon obaveznog obrazovanja postoje različiti načini da mladi sebi obezbjede dobru polaznu tačku za poslovni život (Sekundarstufe II). Bez daljeg obrazovanja je teško naći dobar posao. Savjetovalište za obrazovanje i zanimanja Aargau (ask!) besplatno savjetuje mlade i roditelje po pitanjima obrazovanja.

Osnovno stručno obrazovanje

Većina mladih se odlučuje poslije osnovne škole za osnovno stručno obrazovanje (zanat, Berufslehre). Za vrijeme ovog školovanja mladi stižu u nekom od preduzeća praktične vještine za odabrani poziv i paralelno pohađaju školu za stručno obrazovanje. Postoji više od 250 zanimanja koja se mogu izabrati. Zanat traje između 2 i 4 godine. Mladi moraju sami tražiti mjesto za praktičnu obuku kod nekog preduzeća. Traženje počinje u toku poslednje dvije godine osnovne škole. Škola pomaže mladima pri traženju mjesta za praktičnu obuku (Lehrstelle), međutim njima je potrebna i podrška od strane roditelja. Takođe savjetovalište za obrazovanje i zanimanja (ask!) nudi mladima razne ponude i savjetuje ih besplatno. Mladi, koji su završili školu za stručno obrazovanje, mogu i da polože i poslovnu maturu (Berufmaturität). Ona se polaže bilo paralelno za vrijeme školovanja ili po završetku osnovnog stručnog obrazovanja.

Srednje škole

Srednje škole (Mittelschulen) nude široko opšte obrazovanje. Ove škole pripremaju učenike za akademska obrazovanja na univerzitetima ili visokim školama stručnog obrazovanja (Fachhochschulen). Razlikuju su srednje škole, koje se završavaju sa gimnazijskom maturom (gymnasiale Maturität) i škole na kojima se stiče stručna ili poslovna matura (Fach- oder Berufsmaturität). Gimnazijska matura omogućuje pristup univerzitetima bez polaganja prijemnog ispita. Sa položenom stručnom ili poslovnom maturom se može bez polaganja prijemnog ispita upisati na visoke škole za stručno obrazovanje (Fachhochschule). Visoke škole za stručno obrazovanje su takođe dostupne osobama koje imaju gimnazijsku maturu. Osobe sa stručnom i poslovnom maturom mogu se upisati na univerzitet ukoliko polože dodatni ispit. Nekad mogu biti postavljeni i dodatni uslovi za upis.

Prelazni razredi

Mladi u dobi između 16 i 21 godine, koji su se doselili u kanton Aargau poslije obaveznog školovanja, mogu pod određenim uslovima pohađati prelazni razred (Brückenangebot) u kantonalnoj školi za stručno obrazovanje (Kantonale Schule für Berufsbildung, ksb). Težište ovog školovanja se stavlja na ulazak u poslovni svijet. U ovoj školskoj godini se pomaže mladima da pronađu mjesto za praksu ili mjesto za zanat (Lehrstelle). Zainteresovani treba da se obrate u savjetovanište za obrazovanje i zanimanja (ask!) ili u centralno kontaktno mjesto "Wegweiser" (Anlaufstelle Wegweiser).

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.konnichiwa-aargau.ch/hr/kolstvo-i-obazovanj/struno-obrazovanje--srednje-ko